

Галина Безпала,

мол. наук. співробітник НБУВ

Науково-культурне «посольство» Австрії в Україні (до 20-річчя заснування Австрійської бібліотеки у НБУВ)

У статті досліджуються передумови створення Австрійської бібліотеки у складі відділу міжнародної інформації та зарубіжних зв'язків Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, розкривається її діяльність, спрямована на популяризацію історії, культури, науки, сучасного життя Австрії.

К л ю ч о в і с л о в а: зарубіжні австрійські бібліотеки, Австрійська бібліотека у НБУВ, німецькомовна література, культурно-просвітницька діяльність бібліотек.

The article deals with analyses of Austrian Library's activity, focused at promotion of history, culture, science, modern life of Austria in the International information and cooperation department of the V. Vernadsky National Library of Ukraine.

К e y w o r d s: Austrian foreign libraries, Austrian library in the V. Vernadsky National Library of Ukraine, German literature, book exhibition, database.

Двадцятирічна історія Австрійської бібліотеки у складі відділу міжнародної інформації та зарубіжних зв'язків Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського – яскравий приклад служіння потребам суспільства, сприяння розвитку науки, освіти, культури, важлива складова зарубіжної бібліографії, бібліотекознавства та книгознавства.

Проект «Австрійські бібліотеки за кордоном» у посткомуністичних країнах Центральної та Південно-Східної Європи почав реалізовуватися наприкінці 80-х рр. за ініціативи Федерального міністерства європейських та закордонних справ Австрії. Детальну концепцію створення мережі зарубіжних австрійських бібліотек розробив президент Австрійського товариства літератури, доктор Вольфганг Краус. Спочатку місцями їх розташування були визначені університетські міста та бібліотеки. Австрійська бібліотека у Києві стала другою (після Австрійської бібліотеки у Львові) в Україні і тринадцятою в Європі та Азії. На сьогодні вже функціонує 61 бібліотека у більш ніж 25 країнах Центральної та Південно-Східної Європи. В Україні працює п'ять австрійських бібліотек: у Львові – при Львівській національній науковій бібліотеці ім. В. Стефаника, у Чернівцях – при Чернівецькому національному університеті ім. Ю. Федьковича, у Харкові – при Державній науковій бібліотеці ім. В. Короленка, у Дрогобичі – при Державному педагогічному університеті¹. Де-

тальна інформація про австрійські бібліотеки, їх фонди, напрями діяльності та перспективи розвитку міститься на веб-порталі www.oesterreich-bibliotheken.at.

Відкриттю Австрійської бібліотеки в Києві передували важливі історичні події. У 1991 р. Україна здобула незалежність, стала самостійною державою. Вже 26 вересня 1991 р. з Австрією було підписане «Спільне комюніке про встановлення консульських відносин», а 24 січня 1992 р. – протоколи про встановлення дипломатичних відносин і відкриття дипломатичних місій на рівні посольств. Сторонам вдалося віднайти такий механізм, який дав змогу у стислі терміни налагодити науково-культурну співпрацю між державами. Вже на початку 1990-х рр. відкрилося представництво Австрійського інституту Східної та Південно-Східної Європи у Львові, завдяки якому українські вчені, діячі культури могли налагоджувати тісні контакти з австрійськими інституціями. Але компетенція Представництва виявилася занадто вузькою для координації співпраці між науковцями, діячами культури обох держав. Співробітництво між Україною і Австрією вийшло на новий рівень 29 квітня 1998 р., коли у Львові з'явилося Представництво OeAD².

Завдяки цій інституції розширилася географія діяльності австрійської фундації, зокрема, до ак-

¹ Австрійські бібліотеки // Енциклопедія сучасної України. – К., 2001. – Т. 1А. – С. 86–87.

² OeAD GmbH – Центральний сервісний центр з європейської та міжнародної академічної мобільності і кооперації у Відні.

тивної співпраці долучилися Чернівці і Дрогобич³.

І все-таки українські науково-дослідні установи, громадські організації, іноземні представництва, читацька спільнота потребували значно більших обсягів інформації про історію, культуру, науку, сучасне життя Австрії. Саме це і спричинило відкриття у Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського Австрійської бібліотеки. Одразу ж після досягнення домовленості тисячі томів історичної, художньої літератури були направлені з Відня до України. НБУВ отримала від Австрії неоціненний дар – універсальну книжкову колекцію німецькою мовою (близько 3 тисяч томів).

Урочисте відкриття Австрійської бібліотеки у НБУВ відбулося 23 листопада 1992 р. Його вшанували своєю присутністю тогочасні Міністр закордонних справ Австрії д-р Алоїз Мок, Надзвичайний і Повноважний Посол Австрії в Україні д-р Георг Вайс, завідувач культурної секції Міністерства зовнішніх справ Австрії Петер Марбо, віцепрем'єр України Микола Жулинський, міністр культури України Іван Дзюба, Президент Академії наук України, академік Борис Патон⁴.

Необхідність створення мережі австрійських бібліотек була зумовлена як політичними змінами, так і науково-інформаційними потребами українського суспільства. Безумовно, що і за радянських часів нашими громадянами читалися Цвайг, Рільке, Кафка. Однак лише універсальна німецькомовна колекція могла задовольнити підвищений попит на таку літературу.

Протягом століть існували тісні відносини між двома державами в галузі політики, науки, культури, релігії. Українські дослідники працювали в австрійських бібліотеках і архівних фондах, виявляли унікальні матеріали, документи з минулого України (територія сучасної України – Буковина та Галичина – входили свого часу до складу Австро-Угорщини).

Через твори австрійських письменників, що надходили до австрійських бібліотек, нашим читачам відкривалися історичні та літературні імена, котрі походили з українських територій.

Грунтовну характеристику роботи австрійських бібліотек в Україні дав директор Австрійського культурного форуму д-р Якуб Форст-Баттаглія в інтерв'ю Інформаційній агенції культурних індустрій в Україні: «Австрійські бібліотеки є актуальним питанням і сьогодні. По-перше, кожна з

них має постійне оновлення бібліотечного фонду, і це важливо. Адже потрібно не лише одноразово наповнити книжками бібліотеку, а й постійно оновлювати фонди. Лише тоді ми можемо говорити про актуальну присутність книги в інформаційному обігу. Окрім того, бібліотека виконує функції не лише бібліотеки. По суті, це окремі культурні центри, в яких часто відбуваються конференції, виставки, дискусії. Маючи такі центри в кількох українських містах, ми одержуємо простір для постійних акцій» (веб-сторінка, Інформаційна агенція культурних індустрій в Україні).

Основною функцією Австрійської бібліотеки у НБУВ, як і будь-якої іншої бібліотеки, є кумулятивна – збирання, зберігання, бібліотечно-бібліографічне опрацювання і введення до наукового та культурного обігу творів австрійських письменників, мовознавців, літературознавців, філософів, економістів, істориків тощо. Першочерговим її завданням є забезпечення науково-дослідних установ, громадських організацій, іноземних представництв, широкого читацького загалу інформацією про різні аспекти життя Австрії.

Фонд Австрійської бібліотеки у НБУВ – це універсальна книжкова колекція переважно німецькою мовою. Домінуючим джерелом комплектування фонду Австрійської бібліотеки є поточні замовлення через Федеральне міністерство європейських та закордонних справ Австрії. Завдяки їм бібліотека отримує близько 80 % усіх надходжень. Решта 20 % – дари установ, організацій, бібліотек, навчальних закладів, приватних осіб Австрії і України.

На 1 січня 2012 р. фонд Австрійської бібліотеки становив 12 083 одиниць зберігання, з них 7673 книги; 4410 журналів і газет. В арсеналі Австрійської бібліотеки досить потужна аудіо- та відеотека: 84 аудіокасети, 48 відеокасет, 147 CD, 109 DVD та 1003 мікрофіши, крім того грамплатівки, ілюстративний матеріал – альбоми, плакати, довідкова та методична література.

Крім видань німецькою, іншими європейськими мовами, важливе місце у фонді займають наукові дослідження, переклади українською та російською мовами творів австрійських авторів. Серед них видатні письменники Йозеф Рот, Леопольд фон Захер-Мазох, Карл-Еміль Францоз, Пауль Целан, Роза Ауслендер; філософи Мартін Бубер, Манес Шпербер, імунолог Карл Ландштайнер та інші.

У залі «Австрійська бібліотека» домінує література гуманітарного характеру і розподіляється вона на такі основні розділи:

Суспільні науки. Розділ нараховує близько 350 од.

³ Повернення до Європи / В. Расевич // Українсько-австрійські зустрічі. – Львів : ВНТЛ-Класика, 2011. – С. 114–115.

⁴ Вісті СУФА. – 1993. – № 25. – С. 88–92.

зб. Оскільки Україна територіально належить до Європи і прагне вступити до Євросоюзу, бібліотека отримує (через замовлення) актуальну для широкого читачького загалу літературу з питань глобалізації та інтеграційних процесів у Європі, демократії, політології, європейського державного права.

Розділ «Філософія та психологія» налічує майже 450 од. зб., серед них праці Зігмунда Фрейда, Мартіна Бубера, Вольфганга Крауса як мовою оригіналу, так і в перекладах.

Надзвичайно важливим є розділ, де концентрується історична література (1200 од. зб.). Зібрані тут видання розкривають об'ємну панораму подій з різних періодів історії Австрії – Римська доба, Середньовіччя (імперія Каролінгів, правління Бабенбургів, встановлення влади Габсбургів), Новий час (Тридцятирічна війна, абсолютна монархія Габсбургів та виникнення багатонаціональної імперії), Австрія у XIX ст. (Наполеонівські війни, революції 1848/1849 рр., народження Австро-Угорської монархії), Австрія у XX ст. (передвоєнні роки, Перша світова війна, кінець Габсбурзької імперії, Перша республіка 1918/1938 рр., Друга світова війна, Друга республіка, післявоєнне відновлення Австрії, Австрія у другій половині XX ст. та XXI ст. Розділ містить також літературу українською та російською мовами вчених – дослідників історії Австрії.

Дещо менший за обсягом, але багатий за змістом розділ «Економіка». Його фонд розкриває розвиток економічних знань та економічне становище Австрії у сучасному світі. Особливу увагу привертають багатотомні видання Фрідріха Гаєка, Йозефа Шумпетера та ін.

Розділ «Правознавство. Держава і право» нараховує 300 одиниць зберігання. Годі знайти в наш час іншу таку правознавчу теорію, яка б викликала стільки суперечок і водночас – захоплень, як «Чисте правознавство» Ганса Кельзена. Її суть, як пише автор, полягає в її очищеності «від всілякої політичної ідеології та впливів природничих наук». Австрійська бібліотека має переклад цієї книги українською мовою О. Мокровольського.

Особливо цінними та важливими надходженнями до фонду є подарункові видання «Кодексів австрійського права», отримані від Парламентської бібліотеки Австрії.

Справжнім скарбом, особливо для студентів-германістів, можна вважати розділ «Філологія» (приблизно 356 од. зб.), що містить літературу з вивчення німецької мови та її австрійського діалекту. Тут виділені підрозділи з теорії перекладу та словники. Особливо

важливими є: «Neu deutsche Sprache», «Websprache.net. Sprache und Kommunikation im Internet», «Dolmetschen bei Gericht», «Handbuch Didaktik des Übersetzens und Dolmetschens», «Überstzung und Linguistik», «Übersetzungstheorien». У липні 2012 р. бібліотека отримала двомовний (німецько-російський) словник юридичних термінів, побудований на австрійському діалекті.

У розділах «Мистецтво», «Культура та освіта» присутня література з історії мистецтва, музейної справи, архітектури, музики, кіно, фотографії тощо. Є численні видання з педагогіки, зокрема унікальні довідники з інформацією про навчальні заклади Австрії, дослідження з питань фізичної культури та спорту, друкарської справи Австрії, преси, радіо і телебачення, архівознавства, бібліографознавства, бібліотекознавства.

Найбільшим за обсягом є розділ «Художня література», що становить 2200 примірників видань. Серед них особливе місце займають переклади творів австрійських авторів українською та російською мовами. На полицях розділу найвибагливіший читач може віднайти художню літературу за смаком – від класичної до сучасної; від прози до поезії. За жанром – це історичні, психологічні, біографічні романи; пригоди; мемуари; щоденники; лірика. Серед авторів – всесвітньо відомі Франц Кафка і Райнер Марія Рільке, Йозеф Рот і Стефан Цвайг, Герман Брох, Томас Бернгард, Інґеборг Бахман, Ельфріда Слінек.

Теорія літературного процесу представлена працями українських і російських дослідників австрійської класичної та сучасної літератури. Особливо варто відзначити розвідки літературних критиків Йозефа Петера Стрелку, Клауса Цейрінгера, В. Шмідт-Денглера, Д. В. Затонського.

Австрійська бібліотека поповнюється *періодичними виданнями*, насамперед, журналами з питань книговидавничої справи – «Anzeiger», «Buchkultur»; літературної критики – «Literatur und Kritik»; мистецтва – «Buehne»; журналами суспільно-політичного профілю – «Profil», «News», «Europäische Rundschau»; постійно до бібліотеки надходить газета «Die Presse» та ін.

Зал «Австрійська бібліотека» працює за системою відкритого доступу до фонду, тематичних книжкових виставок та виставок нових надходжень.

Від самого початку існування Австрійської бібліотеки ведеться робота з удосконалення організації її фондів. До послуг читачів традиційні карткові каталоги (алфавітний, систематичний), а також електронний каталог, картотеки (персо-

налій, перекладів австрійської літератури в Україні та публікацій про Австрію в Україні, аудіо-відеоматеріалів). Каталог Австрійської бібліотеки долучено до загального каталогу НБУВ.

Майбутнє усіх бібліотек – цифрова обробка даних. Не є тут винятком і Австрійська бібліотека. На сьогодні 60 % видань її фонду вже пройшли електронну обробку. Інформація про них розміщена в електронному каталозі НБУВ. Австрійська бібліотека поставила собі за мету створити локальний електронний каталог фонду на своїй веб-сторінці, який наразі перебуває на стадії обробки. Завершення формування електронного каталогу забезпечить оперативний доступ до інформаційних ресурсів широкого загалу користувачів, уможливить отримання вибіркової інформації на цільові запити за традиційним набором ознак, а також зробить реальністю обмін інформацією між австрійськими бібліотеками в Україні та за її межами.

Після проведення документальної звірки фонду бібліотеки його було систематизовано за ББК, тобто за принципом класифікації наук. Книжковий фонд розставлений за бібліотечно-бібліографічною класифікацією, стелажі оформлені відповідними написами.

Основними читачами Австрійської бібліотеки є працівники науково-дослідних установ, іноземних представництв, активісти громадських організацій, аспіранти, студенти, вчителі німецької мови та ті, хто виявляє інтерес до Австрії, її історії, культури, чи бажає поглибити свої знання з німецької мови. Серед студентів можна виокремити три основні групи – студенти-германісти; правники; економісти з багатьох київських вишів. За 20 років існування Австрійської бібліотеки до читального залу записалося близько 30 000 читачів, на абонемент було видано понад 6 000 од. зб.

Австрійська бібліотека у Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського, спеціалізована за інформаційним складом через мовну та наукову спрямованість, входить до складу відділу міжнародної інформації та зарубіжних зв'язків і діє за такими напрямками:

Наукова діяльність Австрійської бібліотеки в останні роки пов'язана, насамперед, з розробленням нових підходів до формування і використання інформаційних ресурсів бібліотеки. Виконання цього завдання передбачає створення локальної бази даних фонду Австрійської бібліотеки за розділом «Історія» та бази даних «Зарубіжна Австрія». Спочатку готувалися бази даних у картковому вигляді. Джерельна основа БД «Історія Австрії» відоб-

ражає результати аналізу фонду Австрійської бібліотеки за розділом «Історія» і становить приблизно 750 карток. База даних «Зарубіжна Австрія» – понад 500. Ці дві бази даних нині проходять стадію автоматизованої обробки і найближчим часом будуть введені в обіг.

База даних «Історія Австрії» містить, крім традиційного набору ознак – місце видання, назви видавничих організацій та установ, видавців, рік видання – умовну періодизацію історії Австрії за ББК. Вона включає 6 хронологічних рівнів, які деталізуються на 12 підрівнів, котрі відображають той чи інший історичний аспект, а 53 умовні тематичні групи характеризують окремі сторони історичного процесу. В майбутньому планується ввести поле прізвищ осіб, про яких йдеться в основному тексті, а також прізвищ, подій, які зустрічаються в бібліографічних описах та анотаціях.

База даних «Зарубіжна Австрія» включає понад 200 наукових досліджень з різних галузей знань, проведених в Україні; близько 300 перекладів літературних творів австрійських авторів. А згодом передбачається введення публікацій про Австрію в періодичних виданнях.

Діяльність Австрійської бібліотеки в НБУВ сприяє поживленню перекладацького руху, дослідженню австрійської літератури українськими германістами. На веб-порталі Федерального міністерства європейських та закордонних справ Австрії (www.oesterreich-bibliothek.at) станом на січень 2012 р. представлено понад 1200 позицій, що відображають переклади австрійських авторів, праці з літературознавчих та інших досліджень, здійснених в Україні. Для прикладу наведемо кілька видань останніх років: *Кафка, Франц*. Твори: романи, оповідання, листи, щоденники / пер. з нім. Є. Попович, О. Логвиненко, П. Тарашук (2012); *Бродська, Оксана*. Артур Шніцлер: поетика тексту (2011); *Марісюк К. В.* Кримінально-правова політика у сфері майнових покарань на українських землях у складі Австрії (1772–1848) // Науковий вісник Львівського державного інституту внутрішніх справ. – № 3. – 2011; та ін. Найвну в них інформацію активно використовують відвідувачі та користувачі Бібліотеки як українські, так і австрійські вчені, студенти.

Співробітники Австрійської бібліотеки беруть активну участь у наукових конференціях, присвячених актуальним питанням бібліотекознавства та книгознавства. У першу чергу, це оприлюднення результатів своїх досліджень (опрацювання фонду Австрійської бібліотеки, традицій, подій наукового, культурного життя Австрії тощо) на щорічних міжнародних кон-

ференціях, що відбуваються у стінах НБУВ, та на інших наукових форумах. Так, у жовтні 2008 р. в рамках міжнародної наукової конференції «Проблеми гармонізації традиційних і новітніх бібліотечно-інформаційних ресурсів», яка проходила в НБУВ, науковий співробітник М. Воробей виступав з ґрунтовною доповіддю «Австрійська бібліотека як бібліотечно-інформаційний центр у Києві».

Про значний творчий потенціал співробітників Австрійської бібліотеки свідчать їх численні публікації – статті в наукових збірниках, фахових журналах, в яких висвітлюються питання історії створення бібліотеки, формування її фондів, підбиваються підсумки та окреслюються напрями роботи на перспективу, розкриваються творчі здобутки видатних наукових, політичних, культурних діячів Австрії. Насамперед, слід відзначити публікації М. Воробей : Генії Австрії // Міжнародна освіта. – 1996. – № 4. – С. 27–28; Австрійські бібліотеки // Бібліотечний вісник. – 1993. – № 3–4. – С. 64; Австрійські бібліотеки в Україні // Міжнародна освіта. – 1996. – № 4. – С. 24; 24-й Австрійський бібліотечний з'їзд // Бібліотечний вісник. – 1996. – № 6. – С. 12.

Австрійська бібліотека завжди виступає осередком обговорення актуальних проблем, обміну інформацією з широкого кола питань – від відзначення ювілейних дат у житті видатних політичних, культурних діячів, вчених до питань євроінтеграції. Яскравим прикладом у цьому сенсі став Міжнародний симпозіум, присвячений 100-річчю від дня народження австрійського філософа Карла Поппера (2003 р.). Учасники форуму, серед яких був присутній проф. Вольфганг Рьод (Інститут філософії, Університет м. Інсбрук), висвітлили всі сторони багатогранної діяльності Карла Поппера.

У листопаді 2007 р. з нагоди 15-річчя від дня свого заснування Австрійська бібліотека виступила організатором міжнародної наукової конференції «Демократія і соціально-правова держава в Європі», що проходила в НБУВ. Її учасники – відомі австрійські (проф. Інституту Віденського університету Емеріх Талаш) та українські дослідники – галузеві експерти – порушили широке коло питань сучасного європейського інтеграційного процесу, охарактеризували особливості європейської соціальної моделі, вказали на адекватність української моделі трансформації, української євроінтеграційної концепції гуманістичному і, водночас, традиційно раціоналістичному змісту об'єднаної Європи. В рамках конференції в Австрійській бібліотеці працювала унікальна

книжково-інформаційна виставка «Austriaca in der Ukraine».

Організаційна і науково-прикладна діяльність Австрійської бібліотеки пов'язана насамперед з комплектуванням її фонду. Співробітники бібліотеки опікуються перманентним наповненням фонду, зокрема активізують пошукові механізми, працюючи з паперовими і електронними каталогами зарубіжних видавництв. Це дає змогу оперативно виявляти книжкові новинки і замовляти їх через Федеральне міністерство європейських та закордонних справ Австрії. В Австрійській бібліотеці опрацьовується література, що надходить через нетрадиційні джерела комплектування – дари установ, організацій, бібліотек, приватних осіб. Нині формується приватна колекція, яку передає до НБУВ Міжнародне товариство ім. Павла Чубинського (м. Відень, Австрія) та австрієць українського походження Грегор Савка (близько 1500 прим.). Колекція включає книги з різних галузей знань; словники; аудіо- та відеоматеріали; періодичні видання. До неї входять і особисті документи сім'ї Савок – дипломи та атестати про освіту, грамоти, листи, щоденники, фотографії, вирізки з газет (переважно театрального змісту).

Нові надходження до фонду Австрійської бібліотеки в стислі терміни опрацьовуються співробітниками залу – близько 50 карток щомісячно поповнюють науково-довідковий та довідково-пошуковий апарат залу.

Сервісна діяльність Австрійської бібліотеки – це надання тематичних довідок, інформаційно-бібліотечних послуг, насамперед, доступу до Інтернет-ресурсів усіх австрійських бібліотек. Співробітники консультиють відвідувачів з методики бібліографічного пошуку та використання довідково-бібліографічного апарату бібліотеки, допомагають їм при складанні списків літератури до наукових праць, при написанні курсових, дипломних робіт, дисертацій, займаються поширенням інформації та наукових знань за програмою вузів України «Країнознавство» та «Зарубіжна література».

Культурно-просвітницька діяльність. При сприянні та фінансовій підтримці Федерального міністерства європейських та закордонних справ Австрії, Посольства Австрії в Україні, Бібліотека постійно організовує українсько-австрійські культурно-просвітницькі заходи – презентації перекладів австрійських авторів українською мовою; до загальнодержавної акції «Австрія читає» – конкурси художнього читання студентів-германістів, читання україномовних перекладів австрійських авторів із залученням провідних вітчизняних та

зарубіжних дослідників Австрії. Слід особливо відзначити зустріч працівників українських австрійських бібліотек, що відбулася 1996 р. у приміщенні Бібліотеки на тему «До питань перекладу та видання австрійської літератури в Україні та української літератури в Австрії». Мета такого заходу – популяризувати читання, сприяти діалогу між читачами і спеціалістами-перекладачами. Ця зустріч була безпрецедентною подією для Бібліотеки не лише за своєю масштабністю, проблематикою, яка там порушувалася, а й за рівнем організації.

Варто відзначити активну організаційну участь співробітників бібліотеки у проведенні Міжнародного круглого столу «Відень – розвиток слов'янських культур XIX–XX століття» (1998 р.). Відкривав це поважне зібрання голова Українського комітету славистів, академік В. М. Русанівський. Від почесних гостей з доповіддю «Вплив австрійської культури в Галичині та Буковині» виступила директор Центру Східної та Південно-Східної Європи д-р Ілона Славінські. А загалом до участі у цьому заході вдалося залучити цілу низку провідних фахівців-славистів, які виголосили перед присутніми понад 20 доповідей.

Упродовж 1998–2010 рр. Австрійською бібліотекою було проведено чимало читань, презентацій перекладів, конкурсів художнього читання. У рамках цих заходів обов'язково організовувалися зустрічі з авторами та перекладачами. Особливо запам'яталися зустріч на тему «Австрія на сторінках журналу «Ковчег»; вечір, присвячений творчості Томаса Бернгарда за участю українських і зарубіжних літературознавців (1998 р.); презентація нового перекладу творів Леопольда фон Захер-Мазоха, пов'язаних з Галичиною, що вийшли окремим томом 1999 р. у Львівському видавництві «Літопис» (2000 р.); презентація перекладу роману австрійської письменниці Інгеборг Бахман «Маліна» за участю студентів-германістів київських вишів та автора перекладу Л. Цибенко (2003 р.); презентація україномовної книги Лео Вітошинського «Мистецтво гри на гітарі» (2008 р.).

Помітною подією культурного життя стали, організовані бібліотекою у 2010 р. двомовні читання, присвячені 80-річчю від дня народження австрійського письменника, лауреата премій імені Георга Тракля та Великої державної премії Австрії в галузі літератури Андреаса Окопенка. Перед присутніми виступили зав. кафедри української мови Київського національного університету ім. Т. Шевченка, професор Анастасій Мойсієнко, лектор Австрійського Бюро кооперації (Відень), викладач Інституту філології при КНУ

ім. Т. Шевченка, магістр Флоріан Рінеш. У читаннях взяли участь також викладачі і студенти Національного лінгвістичного університету, Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова. В рамках читань демонструвалася книжкова виставка, присвячена творчості Андреаса Окопенка.

У квітні 2011 р. вдалося організувати цікаву зустріч з австрійським книговидавцем, власником видавництва дитячої літератури G&G (м. Відень) п. Георгом Гльоклером, який виступив перед аудиторією з доповіддю «Книгодрукування в Австрії», де порушувалися актуальні питання друкування дитячої книги. В рамках зустрічі в Австрійській бібліотеці діяла книжкова виставка «Дитяча книга в Австрії». Співорганізаторами зустрічі виступили Центр німецької культури «Відерштраль» та Центр австрійської культури «Ok-Kammerl». Учасниками були студенти-германісти КНУ ім. Т. Шевченка та Інституту міжнародних відносин, Київського національного лінгвістичного університету.

У тісній співпраці з Представництвом OeAD у Львові та завдяки його активній підтримці Бібліотека презентує Австрію як сучасну культурну країну з огляду на культурно-історичні зв'язки між Україною та Австрією, постійно консультує наукових працівників, студентів з міжнародного академічного обміну і надає вичерпну інформацію про освітні та дослідницькі заклади в Австрії.

Австрійська бібліотека активно займається поширенням інформації та наукових знань за програмою вузів України «Країнознавство». Так, для студентів-германістів демонструються відеофільми; проводяться заняття, екскурсії; організовується проходження практики. У березні 2009 р. в Австрійській бібліотеці відбувся перегляд та обговорення фільму «Австрія з висоти пташиного польоту» зі студентами-германістами Київського національного університету ім. Т. Шевченка.

Одним із головних пріоритетів Австрійської бібліотеки є її виставкова діяльність. У залі постійно організовуються тематичні експозиції, які розкривають різні аспекти наукового, культурного, громадського життя Австрії. За 20 років існування книгозбірні їх було проведено понад 200. Так, у зв'язку з проголошенням 2006 р. «роком Моцарта» в Австрії з лютого по травень демонструвалася виставка, присвячена 250-річчю від дня народження Маєстро. Були виставлені біографічні твори та документальні повісті, що розкривають життєвий та творчий шлях видатного композитора. Серед них особливий інтерес у відвідувачів викликали переклади Девіда Вейса

«Возвышенное и земное» та «Убийство Моцарта» із загального фонду НБУВ.

У червні 2008 р. працювала книжкова виставка, присвячена 125-річчю від дня народження видатного австрійського письменника Франца Кафки. Справжнім скарбом виставки став роман «Процес» (видавництво «Вита Нова», Санкт-Петербург, 2002).

Протягом двох місяців 2009 р. у залі «Австрійська бібліотека» демонструвалася книжкова виставка, присвячена 55-річному ювілею відомого сучасного австрійського письменника, лауреата багатьох премій Крістофа Рансмайра, творчість якого стала об'єктом досліджень багатьох германістів України.

2011 р. Австрія оголосила роком фестивалів. Враховуючи усю важливість цих публічних подій, Бібліотека підготувала велику книжкову виставку. Ретельно підібрані еспонати знайомили відвідувачів з великим фестивалем Лістоманія, присвяченим 200-річчю з дня народження Франца Ліста, місцем проведення якого став регіон Бургенланд; оперним фестивалем на плавучій сцені Боденського озера у м. Брегенц, котрий започаткували ще 1946 р.; фестивалем театральних мистецтв La Strada у Граці, під час якого протягом тижня на вулицях міста виступають артисти і музиканти з різних країн; оперним фестивалем у Санкт-Маргаретен, за традицією заходи якого відбуваються в колишніх каменоломнях, де раніше добували камінь для багатьох віденських будівель, у т. ч. для знаменитого Собору Святого Стефана; музичним фестивалем класичної музики, який традиційно з 2007 р. відбувається на території замку Графенегге.

У травні 2012 р. в Австрійській бібліотеці демонструвалася виставка, присвячена 150-річчю від дня народження видатного австрійського драматурга А. Шніцлера. На ній були представлені твори з власного фонду та унікальні видання перекладів українською мовою п'єс з фонду НБУВ: «Забавки: Драма на 3 дії» у перекладі Б. Грінченка; «Зелена папуга» у перекладі М. Вороного; «Самітною дорогою: П'єса на п'ять дій» у перекладі Марії Грушевської; «Тереза: Хроніка з життя однієї жінки» у перекладі О. В. Гордона.

4 жовтня 2012 р. у Національному культурно-мистецькому та музейному комплексі «Мистецький Арсенал» Австрійська бібліотека презентувала свої фонди на II Міжнародному фестивалі «Книжковий Арсенал». Варто наголосити, що участь у цій наймасштабнішій літературно-мистецькій події в Україні великою мірою сприяла популяризації бібліотечного фонду, залученню нових читачів, активізації діалогу між читачами.

Принагідно зазначимо, що всю бібліографію

виставок можна отримати у читальному залі «Австрійська бібліотека» в НБУВ.

Все, що вдалося зробити Австрійській бібліотеці за 20 років, стало можливим завдяки великим зусиллям, старанням її співробітників, зав. відділу Тетяни Іванівни Арсеєнко, наукового співробітника Миколи Андрійовича Воробєя, молодшого наукового співробітника Галини Іванівни Безпалої. Весь цей час проблемами Бібліотеки опікувалися досвідчені фахівці, люди безмежно закохані у книгу, у справу, якою вони займаються.

Співробітники Австрійської бібліотеки постійно підвищують свою кваліфікацію, вони глибоко усвідомлюють необхідність безперервної освіти, адже лише так можна подолати розрив між фаховими знаннями і вимогами сучасності. На сьогодні усі працівники освоїли нову версію програми ІРБІС–САБ ІРБІС–64 і активно долучаються до створення баз даних фонду книгозбірні.

З метою отримання нових знань працівники Бібліотеки відвідують різні освітні заходи. У першу чергу, це семінари, які організовує Федеральне міністерство європейських та закордонних справ Австрії спільно з Інститутом Південної і Південно-Східної Європи в Австрії. На таких зібраннях можна дізнатися багато нового, поповнити свої професійні знання, удосконалити виробничі навички, обмінятися досвідом роботи з колегами з австрійських бібліотек.

Гарною школою професійної майстерності став щорічний науково-культурний семінар «Дні Австрійської культури в Дрогобичі». У його роботі взяли участь представники австрійських дипломатичних представництв в Україні, українські і австрійські науковці, фахівці-культурологи, працівники австрійських бібліотек в Україні. Програма зібрання була досить насиченою і максимально ефективною. Це методичні та країнознавчі семінари, літературо-та мовознавчий колоквиум, літературні читання, презентації монографій, круглий стіл, ляльковий театр, низка культурних заходів.

Упродовж 20 років існування Австрійської бібліотеки вся її діяльність спрямовувалася на популяризацію німецькомовної літератури в Україні, на розширення наукової співпраці, налагодження культурних зв'язків між Україною і Австрією, подолання «кордону між Європейським Союзом та Україною, між Європою і Європою»⁵, реалізацію проектів, які репрезентували б мистецькі надбання Австрії, а отже створювали сприятливі передумови для партнерських стосунків з австрійським культурним простором.

⁵ Повернення до Європи / В. Расевич // Українсько-австрійські зустрічі. – Львів: ВНТЛ-Класика, 2011. – С. 119.